

Majeure projecten en programma's

JAARLIJKS INFORMATIEBULLETIN

Editie 2023

Gemeente Leeuwarden

Inleiding

De Majeure Projectrapportage is dit jaar digitaal. De rapportage geeft compact en op hoofdlijnen informatie over wat er in de afgelopen periode is gebeurd in de majeure projecten en programma's van de gemeente Leeuwarden. Ook leest u een vooruitblik op wat er gepland staat voor de komende periode.

De projecten en ontwikkelingen waarover wordt gerapporteerd, zijn over het algemeen projecten en programma's die door de Raad zijn vastgesteld. Kenmerken zijn o.a. grote omvang, complexiteit en impact. Vaak wordt in de ontwikkeling en realisatie samengewerkt met partners, en hebben die ontwikkelingen een lange doorlooptijd.

De rapportage is een naslagwerk waarmee we willen informeren over de stand van zaken. Het is geen verantwoordingsdocument. Het is primair opgesteld voor raadsleden, maar ook goed toegankelijk voor andere belangstellenden. Belangrijk is dat er in deze rapportage in principe geen nieuwe feiten of ontwikkelingen worden gemeld. Over belangrijke ontwikkelingen en afwijkingen in de uitvoering van majeure projecten wordt de raad, conform afspraak, actief geïnformeerd en wachten we niet op een volgende publicatie van de rapportage.

Per onderwerp begint de rapportage met een compacte samenvatting. Als u dat wilt, kunt u doorklikken naar achterliggende informatie. De majeure projectrapportage heeft als peildatum 1 mei van het lopende jaar en loopt mee met het verschijnen van de jaarstukken. De ambitie is om binnen enkele jaren over te kunnen gaan naar een rapportage die real-time beschikbaar is.

Wij wensen u veel leesplezier.

Vragen, opmerkingen, commentaar en suggesties helpen ons bij de verdere verbetering. Uw reacties kunt u sturen naar het Projectenbureau t.a.v. ingeborg.hughan@leeuwarden.nl.

Inhoudsopgave

Woningbouw

- Blitsaerd
- Zuidlanden / Middelsee / de Werp
- Productiecijfers

Stedelijke vernieuwing/sociaal

- Vlietzone
- Heechterp-Schieringen
- Nieuw Oud Oost

Gebiedsontwikkeling

- Spoordok
- WTC-Cambuur
- Prinstentuin

Programma's

- Uitvoeringsprogramma Binnenstad Leeuwarden
- Volhoudbaar 2.0
- Spoorzone
- Leeuwarden Oost

Woningbouw

WONINGBOUW / **BLITSAERD**

Start
1 oktober 2001

Verwachte einddatum
31 december 2026

Thema collegeprogramma
- Een groene, gezonde en klimaatbestendige leefomgeving.

Portefeuillehouder
Hein de Haan, Hein Kuiken

Projectleider/programmamanager
Annika Wedzinga

Betrokken partijen
Wind Management BV, CV Blitsaerd

Achterliggende informatie
www.blitsaerd.nl/kavels-leeuwarden/blitsaerd-oost

11 DUURZAME STEDEN EN GEMEENSCHAPPEN

FINANCIËN EN BESLUITVORMING

De gemeente Leeuwarden heeft als stille vennoot een bedrag van € 2,2 miljoen gestort in CV Blitsaerd. Dit bedrag is in de crisisjaren afgewaardeerd naar nihil. Op dit moment is de verwachting dat de gemeente circa de helft van het bedrag terug krijgt. In 2022 is hiervan al vast € 750.000,- uitgekeerd. Op 1 juli 2020 is door de gemeente een lening verstrekt aan CV Blitsaerd voor het woonrijp maken van Blitsaerd West en de aanleg van Blitsaerd Oost. Het project verloopt voortvarend. Op 28 februari 2022 is de lening afgelost. Verder zijn ook alle overige schuldposities van Blitsaerd afgelost. Dit betekent dat de gemeente geen vorderingen meer heeft openstaan op Blitsaerd. De exploitatie gaat er op dit moment vanuit dat in 2026 het project wordt afgerond en dat de wijk Blitsaerd af is.

OPDRACHT

De opdracht bestaat uit het realiseren van 441 woningen in het hogere marktsegment. De realisatie wordt uitgevoerd in een daarvoor opgerichte CV Blitsaerd (commanditaire vennootschap). De gemeente Leeuwarden is een stille vennoot in de CV. Het beheer van de CV wordt gevoerd door Blitsaerd Beheer BV. De gemeente Leeuwarden is aandeelhouder in de BV. Namens Blitsaerd Beheer BV is Wind Management BV als directievoerder aangesteld.

TERUGBLIK

In het najaar van 2022 is gestart met het woonrijp maken van de laatste straten in Blitsaerd West:

- Liespôle west en toegangsweg en pleintje oost;
- Blitsaerderleane van St Cecilienmear tot eind;
- Blitsaerderleane van brug tot weg naar links;
- St Cecilienmear.

Langs de Blitsaerdeleane zijn bomen geplant en er is begonnen met de inrichting van de landtong langs de Bonke.

VOORUITBLIK

In juni 2023 is Blitsaerd West helemaal woonrijp. De openbare ruimte voor dit deel wordt volledig overgedragen aan de gemeente voor beheer en onderhoud. Alle percelen in Oost zijn geleverd. 75% daarvan is inmiddels opgeleverd of in aanbouw. Voor slechts 6 kavels geldt dat nog geen omgevingsvergunning is verleend (of aangevraagd).

Alle projectmatige woningen ter hoogte van De Finish zijn inmiddels opgeleverd of in aanbouw. Dit jaar kan nog worden gestart met het woonrijp maken van een deel van het Sjoerdtje Faberhôf.

De ontsluitingsbrug van Blitsaerd Oost is in bouwrijpe staat opgeleverd. De brugleuningen worden geplaatst wanneer geen zwaar bouwmaterieel (heipalen) meer over de brug hoeft te rijden. Een officiële opening met de nabestaanden van Sipke Castelein volgt dit voorjaar.

Inmiddels zijn ook alle ligplaatsen in de haven overgedragen. CV Blitsaerd stapt op korte termijn uit de VVE. Nieuw is de toevoeging van twee elektrische deelauto's in deze wijk. Dit wordt verzorgd door Friesland Lease en Blitsaerd Solar.

HOE WORDT ER VORM GEGEVEN AAN PARTICIPATIE?

De Wind groep heeft in 2020 een Blitsaerd app gelanceerd. Bewoners worden op deze manier op de hoogte gebracht van de laatste ontwikkelingen. Daarnaast wordt regelmatig overlegd met het Wijkpanel. Als dat nodig of gewenst is, worden informatiebijeenkomsten georganiseerd.

De bewoners van West en de toekomstige bewoners van Oost zijn in de gelegenheid gesteld mee te denken over inrichting speelterreinen en landtong. De uiteindelijke uitvoering is gebaseerd op deze inbreng van de bewoners.

WONINGBOUW / **ZUIDLANDEN / MIDDELSEE / DE WERP**

Start
Maart 2003 (Masterplan)

Verwachte einddatum
Eind 2039

Thema collegeprogramma
- Een groene, gezonde en klimaatbestendige leefomgeving
- Betaalbaar wonen in een gezonde en veilige leefomgeving
- Samenwerking en organisatie.

Portefeuillehouder
Hein de Haan

Projectleider/programmamanager
Fokko de Vegt a.i./Diane Prins

Betrokken partijen
Ontwikkelaars, investeerders, bouwers, onderwijsinstellingen, bedrijven, particulieren, kunstenaars, wijkpanel de Zuidlanden, dorpsbelang Goutum, Barrahuster belang, makelaars, Provinsje Fryslân, Wetterskip Fryslân.

Achterliggende informatie
Websites: www.dezuidlanden.nl; www.waterrijkwiarda.nl; www.de-klamp.nl; www.middelsee.nl; www.barrahus.nl
Sociale media – apart voor de Zuidlanden en Middelsee voor Facebook, Twitter, Instagram en YouTube.

FINANCIËN EN BESLUITVORMING

Structuurvisie De Zuidlanden maart 2011, Ontwikkelkader Middelsee april 2021. Daarnaast meerdere beleidsdoelen op het vlak van duurzaamheid, volkshuisvesting en woonprogrammering.

Het resultaat op contante waarde bedraagt per 1-1-2023 € 0,1 miljoen. Voor het project is een risico berekend van € 21,5 miljoen. Dit risico wordt opgevangen door de contante waarde (€ 0,09 miljoen) van en de reserve grondexploitatie (€ 21,5 miljoen).

OPDRACHT

De structuurvisie De Zuidlanden vormt de basis voor de bouw van woningen, kantoren, wegen, paden en voorzieningen. Het is een uitwerking van het masterplan uit 2003 met kleinere deelprojecten (buurtschappen, stadjes), meer (kunnen) inspelen op de woningvraag. Doel is om minimaal 5.600 woningen te realiseren en 438.000 m2 bruto vloeroppervlak (bvo) aan bedrijven, scholen en sport; met einddatum 2039.

TERUGBLIK

Per mei 2023 zijn er 1700 kavels/woningen verkocht en is de start gemaakt met beleggershuur langs de Overijsselselaan. Het bouwrijp maken en ontsluiten van Middelsee vordert, waarbij in april 2023 de haven is geopend. De bouw van het IKC is gestart en wordt geopend voor het schooljaar 2023/2024. Het bestemmingsplan Middelsee fase 2 is vastgesteld en is op 6 mei 2023 onherroepelijk geworden

Highlights:
- Woonrijp maken fase 1 de Klamp;
- Woonrijp maken fase 2 Wiarda;
- Haven Middelseefeart gegraven, kades aangelegd;
- Vaststelling bestemmingplan Barrahûs, organisch ontwikkelen;
- Subsidie versnelling (WBI);
- Tender De Fellingen op de markt;
- Woonmarkt oktober 2022.

VOORUITBLIK

- Diverse woningbouwprojecten Middelsee fase I en II;
- Bouwrijp maken Unia West;
- Uitgifte Unia-west, 38 vrije kavels en tender projectmatig;
- Uitgifte Barrahûs, organisch ontwikkelen;
- Ontwikkelkader de Werp;
- Energie infrastructuur Middelsee (Nu-Lelie);
- De Hem vaststelling bestemmingsplan;
- Unia-oost procedure bestemmingsplan;
- Opening Redbadwei;
- Dag van de bouw juni 2023;
- Inrichting Wergeasterdyk.

HOE WORDT ER VORM GEGEVEN AAN PARTICIPATIE?

Via informatiebijeenkomsten, inloopbijeenkomsten, workshops, klankbordgroepen, wijkpanel, digitale events en de inzet van sociale media. Projecten hebben betrekking op wat kleinere inrichtingsprojecten maar ook op hele buurtschappen zoals bijvoorbeeld het woonrijp maken.

WONINGBOUW / **PRODUCTIECIJFERS**

Leeuwarden heeft in 2022 de groei van voorgaande jaren doorgezet. Er zijn in totaal 696 woningen toegevoegd, waarmee de totale woningvoorraad in de gemeente uitkomt op een kleine 65.000 woningen. Het grootste gedeelde, 539 woningen, zijn toegevoegd in de nieuwbouw en door transformatie en herontwikkeling zijn er nog eens 294 woningen toegevoegd. Dit jaar zijn er door o.a. sloop 137 woningen aan de voorraad onttrokken waardoor de netto woningbouwproductie net iets onder de 700 woningen uitkomt.

Ondanks de toch stevige woningbouwproductie blijft sprake van blijvende druk op de woningmarkt. We zien daarentegen dat de verkoop van vooral nieuwbouw woningen in het middensegment enigszins stagneert door oplopende rentes en bouwkosten.

We voorzien de komende jaren nog een blijvende groei en een markt die sterk in ontwikkeling is waarbij het toevoegen van voldoende corporatiewoningen, woningen voor starters en doorstarters extra aandacht vraagt.

Stedelijke vernieuwing/sociaal

STEDELIJKE VERNIEUWING/SOCIAAL / **VLIETZONE**

Start
1 Maart 2020

Verwachte einddatum
1 Maart 2024

Thema collegeprogramma
- Een groene, gezonde en klimaatbestendige leefomgeving
- Een sterke samenleving met kansen voor iedereen
- Betaalbaar wonen in een gezonde en veilige leefomgeving
- Samenwerking en organisatie.

Portefeuillehouder
Nathalie Kramers

Projectleider/programmamanager
Martine Diephuis (tot 1 april 2023), Ron te Slaa (vanaf 1 april 2023)

Betrokken partijen
Politie, Wijkpanel Vlietzone, Wijkorganisatie Vlietvaardig, buurthuis Welgelegen, Huurteam, basisscholen, Leeuwarden Oost, Amaryllis, Handhaving / Toezicht, Interventieteam Vlietzone.

Achterliggende informatie
Plan van aanpak Vlietzone
Manifest Vlietzone
Voortgang Vlietzone

FINANCIËN EN BESLUITVORMING
In 2022 heeft er geen besluitvorming plaats gevonden

OPDRACHT
In de Vlietzone spelen problemen van diverse aard. Afgelopen jaar in versterkte mate. In deelgebieden en straten binnen de Vlietzone wordt de leefbaarheid aangetast. Verwaarlozing van panden en tuinen, overlast door drugsgebruik, rommel op straat, sociale problematiek bij (illegale) kamerverhuur, signalen van ondermijning, concentratie van zorgaanbieders en mede daardoor toenemende concentratie van kwetsbare groepen uit de samenleving. Daar staat tegenover dat er veel bewoners zijn die zich betrokken voelen bij de wijk en actief participeren in plannen en acties ter verbetering van de leefbaarheid. Dit vertaald naar een programma met de onderstaande onderdelen.
1. Schoon, heel en veilig;
2. Aanpak (woon)overlast.

TERUGBLIK
- In de afgelopen periode is het interventieteam uitgebreid met meerdere disciplines. Daarmee is er een team en aanpak op alle vlakken van het programma;
- Er is een scan gemaakt door de bouwinspecteur met een totaal beeld van alle woningen en panden in de wijk, de staat van onderhoud maar ook de aanblik van tuinen/tuintjes en groen in de wijk;
- Na afronding van het onderzoek Strong ID is de situatie rustiger in de omgeving van SID;
- De wens van de wijk voortkomend uit het Manifest de buurtregisseur Vlietzone is vormgegeven en zij zijn gestart in januari 2022 in opdracht van de organisatie Vlietvaardig. Rond de zomer is er een evaluatie en wordt gekeken naar het vervolg;
- Een eerste stap in samenwerking tussen Wijkpanel en Vlietvaardig is gezet;
- De balans van het totale pakket aan maatregelen is opgemaakt. Meer dan 80% van de maatregelen zijn uitgevoerd of zijn in uitvoering.

VOORUITBLIK
Het wijkpanel en Vlietvaardig gaan samen met een ondersteuner kijken naar de intensivering van samenwerking en wat daar voor nodig is.

Vanuit het programmateam wordt samen met de wijkorganisaties en Leeuwarden Oost een plan gemaakt om de maatregelen die nog open staan uit te voeren en ook te kijken naar welke wensen de wijk nog heeft en hoe die een plek kunnen krijgen in de aanpak. Niet als nieuw programma maar als uitwerking en vervolg.

HOE WORDT ER VORM GEGEVEN AAN PARTICIPATIE?
Participatie is de basis in een wijk als de Vlietzone. Periodiek is er een ‘bakkie in de buurt’ waarbij wethouder en programmateam in gesprek gaan met bewoners op een steeds wisselende plek in de wijk.

We maken gebruik van de wijkkrant Vlietzone waarin we proberen actuele informatie over het programma en de gemeente te delen.

De wijk en haar organisaties organiseren in mei een wijkconferentie. Deze avond is niet alleen bedoeld om de wijkbewoners mee te nemen in wat de organisaties doen maar ook om bewoners te betrekken bij de wijk en de plannen van het wijkpanel en Vlietvaardig.

STEDELIJKE VERNIEUWING/SOCIAAL / **HEECHTERP/SCHIERINGEN**

Start
1 April 2020

Verwachte einddatum
2031

Thema collegeprogramma
- Een groene, gezonde en klimaatbestendige leefomgeving
- Een sterke samenleving met kansen voor iedereen
- Betaalbaar wonen in een gezonde en veilige leefomgeving.

Portefeuillehouder
Hein de Haan

Projectleider/programmamanager
Martijn Koekkoek

Betrokken partijen
Elkien, Steeninvest, bewoners, Elan huurdersplatform en andere belanghebbenden.

Achterliggende informatie
www.heechterpvernieuwt.nl

FINANCIËN EN BESLUITVORMING

Op 22 december 2021 heeft de raad een krediet beschikbaar gesteld van €392.000,- voor het opstellen van een masterplan. Daarvan is €389.000- gebruikt. Binnenkort zal aanvullend krediet worden aangevraagd. Het voorstel hiervoor is waarschijnlijk vlak na de zomer in de raad.

OPDRACHT

De 24 portiekflats met 576 woningen in Heechterp voldoen niet meer aan de eisen van deze tijd. Samen met woningcorporatie Elkien is daarom een visie gemaakt voor de vernieuwing van Heechterp. In de visie zijn vier ambities geformuleerd die richting moeten geven aan deze vernieuwing.

Heechterp moet een veerkrachtige, ongedeelde, duurzame en sterk verbonden wijk blijven dan wel worden. Dan gaat het onder andere om het woningbouwprogramma, over de (sociale) structuur van de wijk, het groen in de wijk, het parkeren in de wijk en hoe de inrichting van de openbare ruimte bij kan dragen aan een gezonde leefomgeving.

TERUGBLIK

In 2022 is de samenwerkingsovereenkomst met Elkien getekend en is het stedenbouwkundig plan vastgesteld. Begin 2023 heeft het ontwerpbestemmingsplan ter inzage gelegen.

VOORUITBLIK

In juli 2023 wordt het bestemmingsplan (inclusief uitvoeringskrediet) ter vaststelling voorgelegd aan college en raad. Daarnaast starten we met de uitwerking van de openbare ruimte (inrichtingsplan).

HOE WORDT ER VORM GEGEVEN AAN PARTICIPATIE?

Elkien, de huurdersorganisatie en de gemeente werken samen om samen met bewoners de wijk te verbeteren. In diverse bijeenkomsten en sessies kunnen partijen hun input geven. Daarnaast worden belanghebbenden geïnformeerd via nieuwsbrieven en is er een website.

STEDELIJKE VERNIEUWING/SOCIAAL / **NIEUW OUD OOST**

Start
1 Mei 2022

Verwachte einddatum
2028

Thema collegeprogramma
- Een groene, gezonde en klimaatbestendige leefomgeving
- Betaalbaar wonen in een gezonde en veilige leefomgeving.

Portefeuillehouder
Hein de Haan

Projectleider/programmamanager
Martijn Koekkoek

Betrokken partijen
Leyten BV, woningcorporaties, SC Cambuur, ondernemers, omwonenden en andere belanghebbenden.

Achterliggende informatie
www.nieuwoudoost.nl

FINANCIËN EN BESLUITVORMING

In het najaar van 2021 is bij de hercalculaties van de grondexploitaties een voorbereidingskrediet vastgesteld van €365.000. In 2019 was al een krediet van € 150.000 beschikbaar gesteld. In totaal gaat het dus om een bedrag van € 515.000,-. Dit krediet is inmiddels helemaal gebruikt. De tot nu toe gerealiseerde kosten worden ingebracht in de ontwikkeling.

OPDRACHT

Het transformeren van het huidige Cambuurstadion en de omliggende voetbalvelden tot een nieuwe woonwijk met circa 500 woningen. Met daarbij de ambitie om van Nieuw Oud Oost een wijk te maken voor verschillende doelgroepen, waar duurzaamheid, sociale cohesie en een fijn leefklimaat voorop staan.

TERUGBLIK

Eind 2022 is het stedenbouwkundig plan vastgesteld door de raad. Bij de stukken zat ook een vertrouwelijke financiële haalbaarheidsstudie waarin werd aangetoond dat het voorgestelde plan financieel haalbaar is.

Na de vaststelling is de bestemmingsplanprocedure opgestart. Dat heeft geresulteerd in een ontwerp bestemmingsplan wat klaar is om ter inzage te worden gelegd.

De gesprekken met Leyten over de samenwerkingsvorm en de financiële afwikkeling zijn in de afrondende fase beland.

VOORUITBLIK

Rond de zomer van 2023 worden het bestemmingsplan en de grondexploitatie ter vaststelling voorgelegd aan college en raad. En er wordt een overeenkomst tussen Leyten BV en de gemeente Leeuwarden gesloten. Daarnaast starten we met de uitwerking van de openbare ruimte (inrichtingsplan).

HOE WORDT ER VORM GEGEVEN AAN PARTICIPATIE?

Leyten BV en de gemeente werken samen om de nieuwe wijk te ontwikkelen. Het stedenbouwkundig plan is ook opgesteld in samenspraak met bewoners en andere belanghebbenden. De plannen zijn altijd goed ontvangen. Tijdens de ter inzage periode van het bestemmingsplan kunnen omwonenden en andere belanghebbende opnieuw hun mening geven. Bij de verdere uitwerking van de openbare ruimte worden partijen ook weer gevraagd mee te denken.

Gebiedsontwikkeling

GEBIEDSONTWIKKELING / **SPOORDOK**

START
1 januari 2019

VERWACHTE EINDDATUM
1 januari 2045

THEMA COLLEGEPROGRAMMA
- Een groene, gezonde en klimaatbestendige leefomgeving
- Een sterke samenleving met kansen voor iedereen
- Betaalbaar wonen in een gezonde en veilige leefomgeving
- Een circulair en concurrerende economie.

PORTEFEUILLEHOUDER
Hein de Haan

PROJECTLEIDER/PROGRAMMAMANAGER
Renske Keijzer

BETROKKEN PARTIJEN
ZUS (Zones Urbaines sensibles), Vakwerk architecten, Rebelgroup, Rho adviseurs, eigenaren in het gebied.

ACHTERLIGGENDE INFORMATIE
www.leeuwarden.nl/ruimtelijke-plannen-en-projecten/grensverleggend-spoordok/

FINANCIËN EN BESLUITVORMING

Eind 2021 is de gebiedsvisie Grensverleggend Spoordok door de raad vastgesteld. In maart 2023 is Wet voorkeursrecht (Wvg) gevestigd op het gebied. Via hercalculaties van de grondexploitatie is budget beschikbaar gesteld voor het uitwerken van het ontwikkelkader.

OPDRACHT

Spoordok ligt vlakbij het station, tegen de binnenstad aan en tussen het spoor, de Harlingervaart, het Stephensonviaduct en het gebouw van Rijkswaterstaat. Door de centrale ligging biedt het Spoordok economische en ruimtelijke kansen. De herontwikkeling van Spoordok draagt bij aan de grote opgaven waar Leeuwarden, de provincie en het land voor staat. Denk aan onderwerpen zoals het klimaat, biodiversiteit, energie, mobiliteit, woningbehoefte en economische ontwikkeling. Bij woningbouw in Spoordok zijn betaalbaarheid, duurzaamheid en circulair bouwen belangrijke onderwerpen. In Spoordok komen naast een groenstructuur, zo'n 1.800 woningen en 60.000m2 overige functies. Bijzonder aan deze gebiedsontwikkeling is de samenwerking met de 16 eigenaren.

In de toekomst is Spoordok een levendige stadswijk waar gewoond, gewerkt en gerecreëerd wordt. Door de unieke ligging van het gebied centraal in de stad is het mogelijk hier een nieuwe vorm van stedelijkheid toe te voegen die niet alleen van betekenis is voor de stad, maar ook voor de regio.

Vanuit het STOMP (Volgorde van mobiliteit; Stappen, Trappen, Openbaar vervoer, Mobility as a service, Particulier auto) principe wordt hier ontworpen: voetgangers en fietsers hebben prioriteit ten opzichte van de auto. Op het gebied van circulariteit en duurzaamheid verkennen we de mogelijkheden om grensverleggend in deze gebiedsontwikkeling aan de slag te gaan.

TERUGBLIK

In oktober 2022 is door het Rijk subsidie van € 8,1 miljoen verleend voor het realiseren van (een deel van) de mobiliteitshub. Deze subsidie is gekoppeld aan de realisatie van 530 woningen in de eerste fase van Spoordok, start bouw eind 2027.

De gebiedsvisie wordt nader uitgewerkt in een Ontwikkelkader. In het ontwikkelkader worden de deelgebieden, de stedenbouwkundige kaders en het programma verder uitgewerkt. De ambities worden meer concreet. Parallel hieraan wordt de ontwikkelstrategie met de eigenaren en ontwikkelaars uitgewerkt om de gebiedsontwikkeling ook daadwerkelijk gerealiseerd te krijgen.

Om de gemeentelijke regie- en sturingsrol bij deze ruimtelijke ontwikkeling te versterken, haar onderhandelingspositie bij de grondverwerving te verbeteren en te voorkomen dat er grondspeculatie kan plaatsvinden, heeft de raad besloten om op het hele Spoordokgebied een voorkeursrecht op grond van de Wvg (Wet voorkeursrecht gemeenten) te vestigen.

VOORUITBLIK

Vanaf 1 juli komen de eerste bewoners naar Spoordok. Zij vestigen zich in tijdelijke woningen op het Bradaterrein. Deze woningen staan daar voor een periode van 10 jaar. Rond deze tijdelijke woningen wordt placemaking (het verbeteren van de kwaliteit van de openbare ruimte) opgestart om zo het gebied te activeren. De eerste sloop- en saneringswerkzaamheden in het gebied starten ook.

Eind 2023 is het Ontwikkelkader gereed en wordt het voorgelegd aan de raad. Het Ontwikkelkader vormt de basis voor het stedenbouwkundig plan. Het Ontwikkelkader maakt duidelijk hoe het gebied er in de toekomst uitziet. Ondertussen worden gesprekken met diverse partijen en instanties gevoerd om invulling te geven aan voorzieningen en activatie van het gebied.

HOE WORDT ER VORM GEGEVEN AAN PARTICIPATIE?

Sinds de start van het proces worden maandelijks bijeenkomsten met de eigenaren en ontwikkelaars georganiseerd vanuit het principe 'Samen Spoordok maken'. Rond de oplevering van tussen- en eindproducten organiseren wij ook participatie voor de stad om zo iedereen de gelegenheid te geven input te leveren en mee te denken in de gebiedsontwikkeling Spoordok. Dit gebeurt in de vorm van excursies, bijeenkomsten, presentaties en aan de hand van grote maquettes. Geïnteresseerden ontvangen een nieuwsbrief.

GEBIEDSONTWIKKELING / **WTC CAMBUUR**

Start
1 januari 2017

Verwachte einddatum
1 november 2024

Thema collegeprogramma
- Een aantrekkelijke stad en regio
- Leefomgeving duurzaam en toekomst bestendig
- Versterken en vernieuwen van economische kracht

Portefeuillehouder
Hein de Haan

Projectleider/programmamanager
Ynze Haitsma en Rianne Glerum-Van Houten

Betrokken partijen
SC Cambuur, Van Wijnen, ROC Friese Poort, WTC.

Achterliggende informatie
Gebiedsontwikkeling WTC en nieuw Cambuur stadion | Gemeente Leeuwarden

FINANCIËN EN BESLUITVORMING

Voor de herinrichting van de openbare ruimte is een krediet van € 8,52 miljoen beschikbaar gesteld. De besteding op dit moment is € 8,2. Er wordt een overschrijding van het krediet verwacht van 2,7 mln. De raad is hierover middels de brieven van 13 december 2022 en 30 mei 2023 geinformeerd. Zodra de raming van woonrijp maken fase bekend is zal er aanvullend krediet worden gevraagd.

OPDRACHT

- Herontwikkelen/upgraden van de WTC omgeving.
- Realisatie van een nieuw voetbalstadion voor BVO Cambuur inclusief commerciële voorzieningen, onderwijsinstelling en leisure.
- Inrichten van de openbare ruimte rondom deze ontwikkelingen.

TERUGBLIK

Na het onherroepelijk worden van het bestemmingplan op 22 september 2019 zijn de civiel technische uitvoeringsontwerpen en de bestekken voor de sloop- en saneringswerkzaamheden, de realisatie van de Slauerhoffweg en bouwrijp maken van fase 1 en 2 gemaakt. De sloop van het vuurwerkterrein is inmiddels afgerond, de geluidswerende greenwall is gerealiseerd en ook de nieuwe aansluiting van de Slauerhoffweg is klaar. De supermarkten zijn in mei 2021 geopend en de inrichting van fase 1 is afgerond. Het overloopparkeerterrein op De Zwette is al opgeleverd.

Na alle besluitvorming is in het voorjaar van 2022 door de gemeente opdracht gegeven om de bouwrijp-werkzaamheden voor fase 2 uit te voeren. Van Wijnen is daar direct mee gestart. Vervolgens is Van Wijnen op 7 juli 2022 gestart met de bouw van het stadioncomplex. Ondertussen is een deel van het casco gerealiseerd. Van Wijnen en Cambuur zijn nog in gesprek over de exacte afbouw van het stadion. Onderdeel daarvan is ook de oplossing die gekozen wordt voor de warmte- en energielevering. De planning is door beide partijen bijgesteld naar een ingebruikname in september 2024 (voetbalseizoen 24/25). Dat betekent ook dat de planning voor de inrichting van de openbare ruimte naar achteren schuift. Ondertussen is het restaurant van Mc Donalds in het gebied in juli 2022 geopend en volop in bedrijf.

Omdat de oplevering van het stadion niet binnen 3 jaar na het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan is gedaan, heeft het WTC besloten om gebruik te maken van de contractuele afspraak tussen gemeente en Leeuwarden om de grond die WTC geleverd heeft terug te vorderen of een boete te zullen innen. Nadat de gemeente had gereageerd, heeft het WTC besloten om de terugvordering van de grond in ieder geval uit te stellen tot april 2024. De grond van de supermarkten is niet meer van de gemeente, hiervoor heeft de gemeente het WTC verwezen naar de nieuwe eigenaren.

Er zijn maatregelen uitgevoerd om de schade aan de vliegroutes van de vleermuizen te herstellen. In december 2022 is ook een brief aan de provincie gestuurd waarin is aangegeven wat er aan compensatie in het WTC-gebied wordt gedaan, en welke mogelijkheden we zien op andere plekken in de stad. Er wordt door een externe ecoloog gewerkt aan een quickscan van de huidige situatie qua vleermuizen en welke maatregelen nog genomen kunnen en moeten worden om de kansen voor vleermuizen in het gebied in de toekomst te vergroten.

VOORUITBLIK

Van Wijnen bouwt door aan het stadioncomplex, en maakt nadere afspraken met Cambuur over de afbouw en de energievoorziening.

De komende maanden werkt de gemeente het bestek voor de openbare ruimte fase 2 uit, om vervolgens het werk te gaan aanbesteden. Vervolgens wordt de uitvoering in fasen opgestart, aansluitend bij de planning van Van Wijnen.

Zodra de raming van woonrijp maken fase 2 bekend is zal aanvullend krediet worden aangevraagd bij de Raad.

HOE WORDT ER VORM GEGEVEN AAN PARTICIPATIE?

Van Wijnen schakelt bij haar werk mensen in in het kader van social return (mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt).

Er vindt op reguliere basis overleg plaats met een vertegenwoordiging van de wijken die langs het projectgebied liggen.

GEBIEDSONTWIKKELING / **PRINSENTUIN**

Start
1 december 2021

Verwachte einddatum
1 mei 2025

Thema collegeprogramma
- Een groene, gezonde en klimaatbestendige leefomgeving

Portefeuillehouder
Abel Reitsma

Projectleider/programmamanager
Rianne Glerum-van Houten

Betrokken partijen
Gebruikers van de prinsentuin (Recreanten, toeristen, etc.), omwonenden, De Prinsentuin, HCL, Wetterskip Fryslân, Marrekrite, Popbunker, Stedelijk Gymnasium, Handhaving

Achterliggende informatie
https://www.leeuwarden.nl/ruimtelijke-plannen-en-projecten/prinsentuin/

FINANCIËN EN BESLUITVORMING

Op 27 oktober 2022 heeft het college van B&W de Startnotitie Prinsentuin vastgesteld. Het krediet wordt ingezet voor het opstellen van een ontwikkelkader voor de Prinsentuin op basis van een breed participatieproces.

OPDRACHT

De Prinsentuin kent veel verschillende functies. Het geheel van deze functies maakt de Prinsentuin tot een levendige en uitnodigende plek voor Leeuwarder inwoners en toeristen. De Prinsentuin geeft daarmee kleur aan de binnenstad en brengt groen, rust, verkoeling en de levendige binnenstad samen. Het Ontwikkelkader Prinsentuin wordt opgesteld en uitgevoerd met als doel de Prinsentuin duurzaam geschikt te houden voor een prettige combinatie van wonen, werken en recreëren.

TERUGBLIK

Eind 2022 is de Startnotitie Prinsentuin vastgesteld. Vanaf dat moment zijn de voorbereidingen voor het participatietraject in gang gezet. Door middel van participatie wordt het Ontwikkelkader Prinsentuin vormgegeven. Begin 2023 is het participatieplan gemaakt en zijn de voorbereidingen van onder andere digitale en huis-aan-huis vragenlijsten gestart. In het voorjaar van 2023 zijn de eerste gesprekken met diverse betrokken uitvoeringsorganisaties gevoerd.

VOORUITBLIK

In de zomer van 2023 wordt het brede participatietraject uitgevoerd. We vragen zoveel mogelijk mensen om input te leveren door het invullen van een korte vragenlijst. Wie interesse heeft om mee te werken aan het Ontwikkelkader Prinsentuin, kan zich aanmelden voor de Werkgroep Prinsentuin. Een landschapsbureau gaat vervolgens met deze (geselecteerde) Werkgroep Prinsentuin aan de slag met het Ontwikkelkader. Vervolgens wordt het concept Ontwikkelkader gepresenteerd aan alle belangstellenden en ter besluitvorming aangeboden aan de Leeuwarder gemeenteraad.

HOE WORDT ER VORM GEGEVEN AAN PARTICIPATIE?

Participatie is heel belangrijk bij een gebied als de Prinsentuin. De Prinsentuin wordt op verschillende manieren gebruikt door Leeuwarder inwoners en toeristen. Iedereen die belang heeft bij – en waarde hecht aan de Prinsentuin mag meedenken over een toekomstbestendig park. Dat maakt participatie niet altijd even makkelijk. Een belangenorganisatie is makkelijker te vinden dan het tamelijk anonieme individu. Daarom proberen we op diverse manieren verschillende gebruikers van de Prinsentuin te bereiken.

Direct omwonenden krijgen huis-aan-huis een korte vragenlijst. De vragen zijn in de Prinsentuin via QR-codes te vinden. Uitvoeringsorganisaties met belangen zoals Wetterskip Fryslân en de Marrekrite worden geïnterviewd, net als omliggende organisaties zoals HCL, de Popbunker en het Stedelijk Gymnasium. Ook is er aandacht voor passanten die kort of langer in de haven aanmeren en jeugd. Tot slot wordt de korte vragenlijst breed onder de aandacht gebracht in Leeuwarden door bijvoorbeeld sociale media en de Huis-aan-Huis. Zo proberen we zoveel mogelijk mensen de kans te geven om mee te denken over de toekomst van de Prinsentuin.

Programma’s

PROGRAMMA'S / **UITVOERINGSPROGRAMMA BINNENSTAD**

Start
Juni 2022

Verwachte einddatum
31 December 2030

Thema collegeprogramma
- Een groene, gezonde en klimaatbestendige leefomgeving
- Betaalbaar wonen in een gezonde en veilige leefomgeving
- Toonaangevend in cultuur en evenementen
- Een circulair en concurrerende economie
- Samenwerking en organisatie.

Portefeuillehouder
Hein de Haan

Projectleider/programmamanager
Programmamanager: Hans Faber.
Projectmanagers: Sebastiaan Mulder, Diderick Niehof, Jeroen Bos.

Betrokken partijen
Binnenstadsmanagement Leeuwarden, Wijkpanel Binnenstad, bewoners, ondernemers, onderwijs, cultuur(sector).

Achterliggende informatie
Agenda Binnenstad - Gemeente Leeuwarden
Pleidooi voor een groenere binnenstad – Groen Leeft in Leeuwarden
Home - Binnenstadsmanagement Leeuwarden (binnenstad-leeuwarden.nl)
Binnenstad (13) (office.com)

FINANCIËN EN BESLUITVORMING

In oktober 2021 is Agenda Binnenstad (ambitiedocument) in het college besproken en de inzet voor een hoge ambitie uitgesproken. In mei 2022 is de inzet om te komen tot een uitvoeringsprogramma binnenstad, vastgelegd in het coalitieakkoord. In dat akkoord is voor deze collegeperiode €750.000 voor de programmaorganisatie en benodigde onderzoeken opgenomen. Voor de realisatie van concrete projecten en inspanningen wordt een dekkingsplan opgesteld. Voor de dekkingsvoorstellen wordt ook gekeken naar de fondsen. Eventuele voorstellen daarvoor zullen aan de raad worden voorgelegd, nadat het programma en de daarin opgenomen projecten voor korte, middellange en lange termijn zijn vastgesteld.

OPDRACHT

Werken aan een aantrekkelijke en toegankelijke binnenstad
Onze binnenstad is een plek waar mensen uit stad, dorpen en regio met plezier wonen, werken, ondernemen, winkelen en recreëren. We zetten in op een aantrekkelijke en vitale binnenstad met goede voorzieningen en een mix van functies. We behouden de historisch-ruimtelijke kwaliteit omdat dit belangrijk is voor een aantrekkelijke binnenstad. Bovendien ontwikkelen we de binnenstad verder als een aangenaam gebied om te verblijven met ruimte voor cultuur, evenementen en festivals. Een plek voor ontmoetingen, zowel zakelijk als privé, waar nieuwe ideeën kunnen ontstaan.

We vergroenen de stad door het toevoegen van bomen. Ook gaan we aan de slag met het klimaat-adaptief maken van de binnenstad. Binnensteden zorgen voor werkgelegenheid en zijn belangrijk voor het vestigingsklimaat van de stad. Daarom stimuleren we ondernemerschap. We hebben hierbij oog voor een goede verdeling van functies tussen retail en horeca. De komende periode gaan we deze plannen verder uitwerken in een uitvoeringsprogramma.

Een aantrekkelijke binnenstad is een autoluwe binnenstad. Een deel van de binnenstad is al autoluw. Dit willen we uitbreiden. Hierbij maken we gebruik van de ervaringen die we hebben opgedaan op de Eewal. Het autoluw maken combineren we direct met vergroening van de binnenstad. Hierbij houden we oog voor blijvende toegankelijkheid voor alle doelgroepen.

TERUGBLIK

In mei 2022 is het Uitvoeringsprogramma Binnenstad opgenomen in het coalitieakkoord met als doel om te komen tot een uitvoeringsprogramma. Afgelopen jaar is er gewerkt aan een lange termijn vergezicht, het zogenaamde narratief, en aan een concept uitvoeringsprogramma. Daarbij was de Agenda Binnenstad en de uitgesproken gewenste (hoge) ambitie uitgangspunt. Daar zijn de actuele vraagstukken over bijvoorbeeld autoluw en vergroening én inzichten en wensen vanuit belanghebbenden bij betrokken.

VOORUITBLIK

Medio 2023 wordt het Uitvoeringsprogramma Binnenstad ter vaststelling voorgelegd aan College en Raad. Er worden voorstellen gedaan voor het oppakken en voorbereiden van projecten voor de korte/middellange termijn. Vergroenings- en herinrichtingsopgaven voor recent vastgestelde autoluwe gebieden maken daar in ieder geval deel van uit. Na het Waagplein wordt voorgesteld om ook de RUG Campus te vergroenen. Naast andere ingrijpende opgaven, staan de inzet op extra inspanning in economische ondersteuning en advisering van ondernemers in de binnenstad op de rol.

HOE WORDT ER VORM GEGEVEN AAN PARTICIPATIE?

De Agenda Binnenstad is via een uitgebreid participatieproces via focusgroepen met daarin een diversiteit aan belanghebbenden, tot stand gekomen. Die worden ook bij de totstandkoming van het uitvoeringsprogramma betrokken.

Daarnaast is er regelmatig afstemming en overleg met koepelpartijen, wijkpanel en binnenstadsmanagement. Daarmee wordt een groot deel van de belangen vertegenwoordigd.

Ook zoeken we samenwerking met onderwijsinstellingen voor nieuwe inzichten en voor wederzijdse lering uit lokale opgaven.

PROGRAMMA'S / **VOLHOUDBAAR 2.0**

Start
1 Juni 2022

Verwachte einddatum
31 December 2027

Thema collegeprogramma
- Een groene, gezonde en klimaatbestendige leefomgeving
- Een circulair en concurrerende economie
- Samenwerking en organisatie

Portefeuillehouder
Evert Stellingwerf

Projectleider/programmamanager
Peter Luimstra

Betrokken partijen
Overheid, onderwijs, bedrijfsleven en maatschappij.

Achterliggende informatie
Vastgesteld programmaplan Volhoudbaar 2.0

FINANCIËN EN BESLUITVORMING

Het programma Volhoudbaar 2.0 en de samenhangende uitvoeringsagenda's worden gedekt uit diverse budgetten. De financiële inzet voor het programma is niet als zodanig te onderscheiden. In hoofdstuk 12 van het programmaplan Volhoudbaar 2.0 worden de financiën beschreven.

Het programma speelt een regisserende rol bij de inzet en verdeling van de nieuwe klimaatmiddelen die door het Rijk aan de gemeenten worden toegekend. Het gaat vooralsnog om jaarlijks ca. € 2,4 miljoen. Deze middelen worden ingezet voor het aantrekken van extra formatie voor de uitvoering van onderdelen van het programma. Na 2026 worden nog meer middelen aan de gemeenten toegekend door het Rijk.

OPDRACHT

De overkoepelende ambitie van het programma Volhoudbaar 2.0 luidt:

'Een duurzame Leeuwarder leefomgeving, gemeentelijke organisatie en samenleving, waarin we duurzaam als vertrekpunt zien en we duurzaam denken en duurzaam doen'.

TERUGBLIK

Op basis van de omgevingsvisie, het huidige coalitieakkoord en de brief van Minister Jetten over de Klimaat & Energiegelden van oktober 2022 is het nieuwe programmaplan Volhoudbaar 2.0 opgesteld. Dit programmaplan is door het college op 21 maart 2023 vastgesteld en ter informatie naar de raad gestuurd. Daarnaast hebben we de eerste stappen gezet om de organisatie op te bouwen.

Het programma is vooral bedoeld om te sturen op het behalen van doelen, het neerzetten van de bijbehorende organisatie en het bereiken van samenhang en synergie tussen de beleidsvelden. In de jaarrekening is de stand van zaken van de realisatie van de doelen van de verschillende programmalijnen opgenomen. Zie hiervoor paragraaf Leeuwarden Duurzaam in de jaarrekening (Agenda Leeuwarden - College (publicatie) dinsdag 6 juni 2023 16:00 - 16:30 - iBabs RIS (bestuurlijkeinformatie.nl).

VOORUITBLIK

We gaan de komende tijd de organisatie inrichten en met de uitvoering starten. In het komende jaar stellen we drie uitvoeringsagenda's op: voor circulariteit, biodiversiteitsherstel en de eigen organisatie. Ten aanzien van biodiversiteitsherstel wordt zowel een beleidskader als uitvoeringsagenda opgesteld. Voor de programmalijn energie lopen verschillende acties op basis van de vastgestelde Leeuwarden Energie Agenda, de Warmtetransitie en de RES 1.0.

HOE WORDT ER VORM GEGEVEN AAN PARTICIPATIE?

Participatie wordt vormgegeven via de uitvoeringsagenda's en projecten. Voor alle uitvoeringsagenda's werken we met communicatieplannen, waarin dialoog en participatie een belangrijke rol hebben.

We voeren gesprekken met bewoners en vragen actief om input voor ons beleid en de uitvoering. Bij majeure (fysieke) projecten onderhouden we het contact met de omgeving en informeren we in een vroeg stadium en vragen we om input. Via onze website, specifieke websites zoals het Energieloket en Groen leeft in Leeuwarden, gespreksavonden, enquêtes en webinars onderhouden we het contact, informeren we en brengen we ontwikkelingen in beeld.

PROGRAMMA'S / **SPOORZONE**

Start
1 Januari 2020

Verwachte einddatum
1 Januari 2030

Thema collegeprogramma
- Vitale dorpen en wijken
- Leefomgeving duurzaam en toekomstbestendig
- Versterken en vernieuwen van economische kracht.

Portefeuillehouder
Hein de Haan, Evert Stellingwerf

Projectleider/programmamanager
Programmamanager: Ynze Haitsma.
Projectleiders: Renske Keijzer, Hans Faber, Hayo van der Meer

Betrokken partijen
Provincie Fryslân, NS, ProRail, Arriva, diverse ontwikkelaars en grondeigenaren per project.

Achterliggende informatie
https://www.leeuwarden.nl/nl/grensverleggend-spoordok
Gebiedsvisie Grensverleggend Spoordok
Middelsee.nl
www.delelylijn.nl

FINANCIËN EN BESLUITVORMING

Het programma is opgestart na bespreking van het ambitiedocument Spoorzone en het document Mobiliteitsvisie 2050 in oktober 2019. Hiervoor is geen apart budget door de raad vastgesteld. De kosten voor het programma worden gedekt uit ontwikkelbudget Fysiek Domein.

OPDRACHT

Het gebied rondom de Spoorzone Leeuwarden is de komende decennia dé plek voor ruimtelijke, economische en mobiliteitsontwikkeling. Er is in de uitbreidingswijk Zuidlanden en in het binnenstedelijk gebied de komende jaren nog ruimte om de autonome groei te faciliteren, maar voor nieuwe gebieden voor woningbouw moet nu al ruimte worden gemaakt. Dit krijgt vooral plek in de Spoorzone. De mate waarin, de volgorde en het tempo waarin is mede gekoppeld aan de bereikbaarheid en randvoorwaarden waaraan voldaan moet zijn.

In de Spoorzone is ruimte voor substantiële toevoeging van woningen en economische activiteiten omdat de gebieden aantrekkelijk zijn vanwege de ligging dichtbij voorzieningen en stations. Dit is bij uitstek het gebied waar het verschil moet en kan worden gemaakt.
De Spoorzone richt zich primair op ruimtelijke, economische en mobiliteitsontwikkelingen. Waarbij ook nadrukkelijk continue de relatie gelegd wordt met de sociale en culturele aspecten. Hiervoor zijn en worden projecten gedefinieerd die gerealiseerd moeten worden.

Doelstellingen programma Spoorzone:
- Realiseren van duurzame, aantrekkelijke en integrale gebiedsontwikkelingen uiterlijk gereed in 2050;
- Realiseren van de benodigde infrastructuur voor gebiedsontwikkeling en mobiliteitsopgave 2050;
- De Spoorzone transformeren van barrière naar verbindende factor in de stad.

TERUGBLIK

- Vaststellen van gezamenlijke onderzoeksopgaven voor de Spoorzone met de provincie, Prorail, NS en Arriva voor de korte en middellange termijn
- Deelnemen aan de MIRT-studie Lelylijn/Deltaplan en hier de inbreng leveren van de gemeentelijke standpunten op het gebied van bv tracés, stations en gebiedsontwikkeling
- MIRT-studie naar het Spooraquaduct van Harinxmakanaal is gestart.
- Nadat onderzoek was uitgevoerd naar knelpunten in de bereikbaarheid van de gemeente als gevolg van intensivering woningbouw en de bijbehorende voorzieningen is gestart met het opstellen van een nieuw gemeentelijk Mobiliteitsplan.
- Er wordt onderzoek gedaan naar de inpassing van een extra fietsverbinding tussen het centrum en de Zuidwestzijde van Leeuwarden
- Er wordt onderzoek gedaan in hoeverre de ambities voor de bereikbaarheid per spoor van Leeuwarden fysiek ingepast kunnen worden.
- Er is gestart met het maken van een ontwikkelkader van het gebied Werpsterhoek. Dit levert inzicht op welke ontwikkelingen wenselijk en mogelijk zijn rondom Station Werpsterhoek.
- Intern onderzoek opgestart naar de kansen en randvoorwaarden om van de Spoorzone een verbindingszone te maken met name vanuit ecologisch oogpunt. Dit wordt opgepakt samen met het programma Volhoudbaar.

VOORUITBLIK

- Op basis van de uitkomsten van de lopende studies indien nodig politieke besluitvorming voorbereiden en plaats laten vinden
- Startbeslissing in het BO MIRT in het najaar van 2023 over Spooraquaduct Van Harinxmakanaal
- Vaststellen ontwikkelkader Spoordok
- Vaststellen ontwikkelkader Werpsterhoek
- Concrete uitwerking Station Werpsterhoek door Prorail
- Inbreng Leeuwarden in onderzoeken en besluitvorming Lelylijn-Deltaplan-NOVEX

HOE WORDT ER VORM GEGEVEN AAN PARTICIPATIE?

- Daar waar mogelijk wordt samenwerking gezocht worden met bedrijven, onderwijsinstellingen en kennisinstituten.
- Voor de Leeuwarder inbreng bij de Lelylijn / NOVEX wordt intensief overleg gevoerd met alle belanghebbenden overheden in Friesland en daar buiten.
- Bij de ontwikkeling van het ontwikkelkader Werpsterhoek zal afstemming plaatsvinden met vertegenwoordigende organisaties uit de gemeente Leeuwarden, met provincie Fryslan, de projectorganisatie Lelylijn, NS, Prorail en Arriva. Besluitvorming over het ontwikkelkader is een verantwoordelijkheid van de gemeenteraad

PROGRAMMA'S / **LEEUWARDEN OOST**

Start
Programmaplan is 13 december 2022 opgeleverd

Verwachte einddatum
31 December 2043

Thema collegeprogramma
- Een groene, gezonde en klimaatbestendige leefomgeving
- Een sterke samenleving met kansen voor iedereen
- Betaalbaar wonen in een gezonde en veilige leefomgeving
- Samenwerking en organisatie.

Portefeuillehouder
Sybrand van Haersma Buma, Nathalie Kramers

Projectleider/programmamanager
Marloes Schreur

Betrokken partijen
Samenwerking met ruim 50 partners.

Achterliggende informatie
Voor het ambitiedocument, programmaplan en de wijkplannen zie: www.leeuwardenoost.nl.

FINANCIËN EN BESLUITVORMING

Het ambitiedocument is op 14 oktober ondertekend door de burgemeester en de overige partners. Het is daarmee een programma van de partners binnen Leeuwarden Oost. Het programmaplan is in december 2022 akkoord bevonden door het bestuur van Leeuwarden Oost. Het is 22 februari 2023 besproken in de gemeenteraad en 6 maart 2023 overhandigd aan minister Carola Schouten.

Gezinslab: Voor het deelproject Gezinslab Leeuwarden Oost (subsidie van FNO) heeft de gemeenteraad eind 2021 het krediet beschikbaar gesteld van € 500.000 Raad 22-12-2021). Daarvan is € 154.000 gerealiseerd.
Volkshuisvestingsfonds: Voor het deelproject Verduurzaming Leeuwarden Oost heeft de gemeenteraad in januari 2022 het voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld van € 1,0 miljoen. Raad 26-01-2022. Daarvan is € 132.000,- gerealiseerd. In juni gaat het experiment van start. Er komt nog een informerende brief naar de raad. In de kredietaanvraag ging het experiment uit van 15 woningen en nu wordt ingezet op 60 woningen.
Resultaatfinanciering: FNO heeft vanuit het programma Samen kansrijk en Gezond per oktober 2022 € 125.000 (50%) subsidie toegekend. Raad 21-12-2022. De pilot is begin 2023 gestart en heeft een doorlooptijd van 2 jaren.

OPDRACHT

Het programma Leeuwarden Oost draait om de inwoners van de wijken Vrijheidswijk, Bilgaard, Heechterp Schieringen, Oud Oost en Camminghaburen. Armoede doorbreken van generatie op generatie is de grootste opgave. Dit willen we de komende 20 jaar samen met bewoners en partners doen. We werken samen aan het verbeteren van de kwaliteit van leven van bewoners en het vergroten van het toekomstperspectief op leren, werken, wonen en gezondheid. Daarbij verbeteren we ook de leefbaarheid en veiligheid.

TERUGBLIK

Het programmaplan en de wijkplannen zijn opgesteld. De wijkplannen zijn per wijk verspreid onder alle huishoudens in Leeuwarden Oost.

Toekenning van rijksmiddelen voor de Rijke schooldag, Preventie met Gezag.
Toekenning van het nieuwe stadsweeshuis voor huiswerkbegeleiding.
Toekenning financiering voor resultaatfinanciering van Fonds Nuts Orah (FNO).

Het programmabureau is operationeel en heeft een eigen locatie in Leeuwarden Oost. Dashboard en nulmeting is ontwikkeld. Er is een verkenning gedaan naar de doorontwikkeling van bewonersparticipatie. Diverse plannen worden uitgewerkt.

Leren: Een aantal IKC's hebben al een rijke schooldag. Onderzoek huiswerkbegeleiding is opgeleverd. Er zijn 4 lifecoaches aangesteld voor jongeren.
Werk: De Bus op Oost is operationeel en heeft mensen gesproken en verder geholpen waar mogelijk naar werk, scholing of activiteiten. Gesprekken met jongeren in de bijstand gevoerd om aanpak te verbeteren. We onderzoeken de sociale supermarkt en alternatieven. Er wordt gewerkt aan de doorontwikkeling van wijk- en bewonersbedrijven.
Wonen: Wijkregisseur Vlietzone is aangesteld. Voorbereiding experiment verduurzaming. Voor de vergroening zijn 10% van de bomen geplant.
Gezondheid: Aanpak buurtgezinnen is gestart. Begonnen met resultaatfinanciering en uitvoering gezinslab. Aanpak schuldenvrij LWD en Klassenkas is begonnen.
Veiligheid: Multiteam is begonnen. Extra wijkagenten en andere professionals voor Preventie met Gezag zijn aangenomen.

VOORUITBLIK

Organisatie: Verdere doorontwikkeling in samenwerking met partners en bewoners. Financieringsaanvraag voor het Programma indienen bij de gemeente en de Stichting de Friesland in 2023. Financieringsaanvraag voor de uitbreiding van het gezinslab indienen bij FNO. Er volgen nog rijksmiddelen vanuit diverse ministeries waarbij gekeken wordt naar een meer integrale manier van financieren. De kennisagenda en monitoring wordt doorontwikkeld.
- Het ontwikkelkader wordt uitgewerkt.
- Er wordt in mei gestart met de uitvoering van het experiment voor de verduurzaming van particuliere woningen.
- We verwachten de oplevering van het onderzoek naar een Skills Garden bij het Cambuurstadion.
- Aanpak Collectief Kapitaal wordt uitgerold in Leeuwarden Oost.
- We maken de balans op in de aanpak van het Vliet en bepalen de noodzakelijke vervolgstappen.
- We verwachten te kunnen starten met een onderhoudsteam voor een betere leefomgeving en met basisbanen in de wijken.
- Wijkplannen worden uitgewerkt in een planning voor de uitvoering.

HOE WORDT ER VORM GEGEVEN AAN PARTICIPATIE?

Diverse groepen bewoners zijn bij het opstellen van de wijkplannen betrokken. In het gezinslab werken wij bijvoorbeeld met ervaringsdeskundigen. Per activiteit wordt gekeken hoe we bewoners goed kunnen betrekken. Denk ook aan jongeren en tienskip. Bewonersparticipatie ontwikkelen we steeds verder door met onder andere de huurdersorganisatie.